

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 210/13</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Alicja Podczaska
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż (spr.) SSA Marta Pańczyk-Kujawska
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **28 maja 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. F. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o rentę rodzinną

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **13 grudnia 2012 r.** sygn. akt **IV U 1186/12**

u c h y l a zaskarżony wyrok i o d r z u c a odwołanie.

Sygn. akt III AUa 210/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. decyzją z dnia 15 czerwca 2012 r. odmówił przyznania M. F. (1) działającej imieniem własnym i małoletnich dzieci: M. F. (2), P. F., K. F. prawa do renty rodzinnej po zmarłym S. F. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118).

Za podstawę wydania decyzji tej treści organ rentowy podał, że zmarły S. F. nie był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy jak i emerytury. Nie spełniał też warunków do przyznania tych świadczeń gdyż w dziesięcioleciu przed powstaniem całkowitej niezdolności do pracy tj. w dacie zgonu - zmarły posiadał okres ubezpieczenia 10 lat, 8 miesięcy i 19 dni, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności: 1 rok, 10 miesięcy i 19 dni (z uwagi na ukończenie 30 lat przez S. F. wymagany okres wynosi 5 lat), nadto niezdolność ta powstała po okresie 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia, gdyż zmarły pozostawał w ubezpieczeniu do dnia 4.02.2009 r.

Orzeczeniem z dnia 28.05.2012 r. lekarz orzecznik ZUS ustalił na podstawie dokumentacji medycznej, że zmarły S. F. nie był co najmniej częściowo niezdolny do pracy przed dniem 1.12.2001 r.

Wnioskodawczyni nie wniosła sprzeciwu od orzeczenia lekarskiego ZUS.

W odwołaniu od decyzji ZUS wnioskodawczyni wniosła o jej zmianę podnosząc, iż jest ona krzywdząca, bo zmarły mąż S. popełnił samobójstwo przez (...) w dniu (...)r.

Od 1999r. nadużywał alkoholu (jego rodzice byli również alkoholikami i zmarli w wieku lat 40), pozostawiając 5-ro dzieci, z których każde ma problemy z alkoholem. S. F. został adoptowany. Zdaniem odwołującej się to wszystko miało wpływu na alkoholizm męża. Zmarły nie chciał podjąć leczenia odwykowego i został do tego zobowiązany orzeczeniem sądu, ale leczenia nie podjął. Z ich małżeństwa urodziło się 5-ro dzieci (dziecko z ciąży bliźniaczej zmarło), najmłodsze dziecko urodziło się już po śmierci męża z wadą serca.

Wnioskodawczyni wraz z dziećmi pozostała bez środków do życia z niedołączonymi teściami w wieku 83 lat oraz niepełnosprawną 67 -letnią siostrą teściowej. Zdaniem wnioskodawczyni choroba alkoholowa męża była powodem powstania niezdolności wcześniej i zmarły posiadał okres co najmniej 5-letniego zatrudnienia.

Rozpoznając odwołanie Sąd ustalił, że orzeczeniem lekarza orzecznika wnioskodawca nie został uznany za niezdolnego do pracy przed 1.11.2001 r. Wnioskodawca S. F. ur. (...) zmarł w dniu (...)r. i z tym dniem powstała u niego całkowita niezdolność do pracy.

Posiadał okres ubezpieczenia 10 lat, 8 m-cy i 19 dni oraz pozostawał w ubezpieczeniu do dnia 4.02.2009 r.

Ostatnim zatrudnieniem zmarłego była praca w (...) w S. do 13.09.2008 r.

Od 6.11.2008 r. 6.11.2008 r. do 4.02.2009 r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

Dalej Sąd ustalił, że na podstawie dokumentacji zmarłego zawartej w sprawie karnej II K 837/11 lekarz orzecznik ZUS ustalił, że niezdolność zmarłego męża wnioskodawczyni nie powstała przed 1.11.2001 r., która to data niezdolności warunkowałaby 5-letni okres ubezpieczenia wymagany do przyznania prawa do renty.

Od orzeczenia lekarza orzecznika wnioskodawczyni nie złożyła sprzeciwu.

W ocenie Sądu mąż wnioskodawczyni, który nie był uprawniony do emerytury i renty – nie spełnia również warunków do renty, gdyż nie posiada co najmniej 5-lat okresów składkowych i nieskładkowych w ostatnim dziesięcioleciu.

Ten warunek byłby spełniony, gdyby co najmniej częściowa niezdolność do pracy powstała przed dniem 1.11.2001 r.

W ocenie Sądu zarzuty wnioskodawczyni, że niezdolność do pracy zmarłego powstała w okresie kiedy posiadał 5-letni okres uprawniający do renty są nieuprawnione, a trudna sytuacja materialna wnioskodawczyni nie stanowi podstawy do przyznania prawa do renty.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia Sąd wskazał przepisy art. 57 i 58 oraz art. 65 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie z dnia 13.12.2012 r. wnioskodawczynie zaskarżyła apelacją do Sądu II instancji i wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez przyznanie prawa do renty rodzinnej po zmarłym S. F.: wnioskodawczynie i czwórce małoletnich dzieci tj. M., P., P. i K. F..

W uzasadnieniu apelacji wnioskodawczynie podniosła, że nie zgadza się z ustaleniem Sądu, że niezdolność do pracy jej zmarłego męża nie powstała przed dniem 1.11.2001 r.

Kwestionowała wydaną w postępowaniu sądowym opinię biegłego psychiatry oraz podniosła, że nie była obecna na spotkaniu z biegłym psychiatrą wydającym opinię w sprawie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania.

Zarzuciła, że Sąd nie uwzględnił jej wniosku o przeprowadzenie wywiadu psychiatrycznego w pobliżu jej miejsca zamieszkania, przez co została pozbawiona prawa do obrony swych interesów tj. przedstawienia stanu faktycznego powołanemu biegłemu.

Powyższe uzasadnia wnioski apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczynie skutkuje uchYLENIEM zaskarżonego wyroku i odrzuceniem odwołania.

Zgodnie z art. 477⁹ § 3¹ kpc Sąd odrzuci odwołanie w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, jeżeli osoba zainteresowana nie wniosła sprzeciwu od tego orzeczenia do komisji lekarskiej ZUS i odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia.

Wnioskodawczynie nie odwołała się od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS i stanowiło ono podstawę wydanie przez organ rentowy zaskarżonej decyzji.

W odwołaniu od zaskarżonej decyzji wnioskodawczynie kwestionowała datę wsteczną powstania niezdolności jej męża do pracy, co też potwierdza wniesiona przez nią apelacja, a która to była analizowana przez lekarza orzecznika ZUS.

W takiej sytuacji w sprawie ma zastosowanie art. 477⁹ § 3¹ kpc.

Z tego też względu brak było podstaw do prowadzenia przez Sąd I instancji postępowania dowodowego przez dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego, skoro wnioskodawczynie po otrzymaniu orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, które prawidłowo poucza o możliwości złożenia sprzeciwu, takiego sprzeciwu nie złożyła, a zatem nie został wyczerpany tryb odwoławczy w postępowaniu administracyjnym.

Zgodnie z art. 477⁹ § 3¹ kpc Sąd I instancji winien odwołanie wnioskodawczynie odrzucić, a skoro tego nie uczynił, to Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 386 § 4 kpc uchylił zaskarżony wyrok i odrzucił odwołanie.